

“Mahkememizce yapılan yargılama sırasında davalı vekilinin talebinin ciddi olduğu, davayı uzatmak amaçlı olmadığı kanısına varılarak;

1-Mahkememizce davalı vekilinin talebinin ciddi olduğu, davayı uzatmak amaçlı olmadığı kanısına varılarak; 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Ek 1. maddesinin "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldırarak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. (İptal: Anayasa Mahkemesinin 20/12/2018 tarihli ve E.: 2016/181 K.: 2018/111 sayılı Kararı ile) (Ek cümle:16/11/2022-7421/3 md.) Bu süre içinde belirtilen işlemlerin yapılmaması halinde taşınmazların malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele ilişkin açılacak davalar, adli yargıda görülür." hükmünün son cümlesinin iptali için gerekçesi aşağıda açıklanacağı üzere Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuştur.

Anayasa'nın 125. maddesinde "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." hükmü düzenlenmiştir.

2577 sayılı Yasanın 2. maddesinin 1. fıkrasının a) bendinde; iptal davalarının, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar olduğu; b) fıkrasında ise, tam yargı davalarının idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olduğu kuralına yer verilmiştir.

İmar planlarının idari işlem olduğu konusunda herhangi bir şüphe yoktur. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Ek 1. maddesinde "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmî kurumlara ayrılmak suretiyle mülkiyet hakkının özüne dokunacak şekilde tasarrufu hukuken kısıtlanan taşınmazlar hakkında, uygulama imar planlarının yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıllık süre içerisinde imar programları veya imar uygulamaları yapılır ve bütçe imkânları dâhilinde bu taşınmazlar ilgili idarelerce kamulaştırılır veya her hâlde mülkiyet hakkını kullanmasına engel teşkil edecek kısıtlılığı kaldırarak şekilde imar planı değişikliği yapılır/yaptırılır. (İptal: Anayasa Mahkemesinin 20/12/2018 tarihli ve E.: 2016/181 K.: 2018/111 sayılı Kararı ile) (Ek cümle:16/11/2022-7421/3 md.) Bu süre içinde belirtilen işlemlerin yapılmaması halinde taşınmazların malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele ilişkin açılacak davalar, adli yargıda görülür." hükmü düzenlenmiş olup madde metninin ilk kısmında dahi imar planlarının 5 yıl içinde uygulanması ve imar planına konu taşınmazların kamulaştırılması hüküm altına alınmıştır. İmar planlarının yapılması da uygulanması da idari işlem niteliğinde olduğundan idarenin eylem ve işlemlerine karşı açılacak davanın adli yargıda görülmesinin açıkça Anayasa'nın 125. maddesine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

SONUÇ VE İSTEM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

(1)Yukarıda açıklanan nedenler ve inceleme sırasında resen nazara alınacak diğer nedenler de dikkate alınarak mahkememizin 2023/350 Esas sayılı dosyasında iptali istenen 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Ek 1. maddesinin "...Bu süre içinde belirtilen işlemlerin yapılmaması halinde taşınmazların malikleri tarafından mülkiyet hakkından kaynaklı bedele

Esas Sayısı : 2024/135

Karar Sayısı : 2025/20

ilişkin açılacak davalar, adli yargıda görülür." şeklindeki son cümlesinin Anayasa'nın 125. maddesini ihlal ettiğinden iptal edilmesine karar verilmesini saygılarımla arz ve talep ederim."